

WASAARADDA WAXBARASHADA HIDDAHA
IYO TACLIINTA SARE

IMTIXAANKA FASALKA 4AAD. 2016

AF-SOOMAALI

XAFIISKA IMTIXAANKA IYO SHAHAADADA

Magaca.....

Dugsiga:.....

Lambarka Ardayga:.....

DAWLADDA FADARAALKA SOOMAALIYA

WASAARADDA WAXBARASHADA, HIDHAH IYO TACLIINTA SARE

IMTIXAANKA SHAHAADIGA AH EE DUGSIGA SARE

FORM 4 MEY/JUNE 2016

IMTIXAANKA AF-SOOMAALIGA

WAKEHTIGA: LABO SAACADOOD

WARBIXIN IYO FARRIIN:

- Imtixaankani waxa uu ka kooban yahay 12 bog oo daabacan
- Tiri oo hubi haddii wax kaa maqan yihii u sheeg horjoogaha ku ilaolinaaya

Qaybta 1-aad: Goobo geli (30-dhibcood)

Qaybyta 2-aad: Maanso iyo Maahmaahyo (20-dhibcood)

Qaybta 3-aad: Naxwe (10-dhibcood)

Qaybta 4-aad: Heeso-hawleedyo iyo ereyo (25-dhibcood)

Qaybta 5-aad: Curis (15-dhibcood)

Dhibcaha Guud (100-dhibcood)

Lama ogala warqado dheeraad ah

Ministry of Education Examinations

**Form 4 Secondary Examination
Somali Language Exam May/June 2016**

U adeegso boggan shaqada dheeraadka ah. Lama saxayo wixii aad ku qorto.

Sheeko

Odaygii daacadda ahaa

Waqtii hore waxaa jiray nin duq ah oo la noolaa xaaskiisa, saddex wiil iyo gabar uu dhalay. Asaga waxaa uu ahaa sabool, laakiin nin daacad ah ayaa uu ahaa. Waxaa uu lahaa dhul yar oo uu ku beeran jiray khudaar. Wiilkiisa weyn waxaa la dhihi jiray Cali, isana waxaa uu ahaa wiil caqli badan. Markii uu Cali dhammaystay waxbarashadii dugsiga sare waxaa uu ku dadaalay sidii uu u heli lahaa waxbarasho ka sarraysa, laakiin saboolnimadii uu reerka ku ogaa awgeed waa uu ka talo baxay fikradaas, ka dib waxaa uu go'aansaday in uu shaqo galo, si uu u caawiyo duqa aabbihiis ah una daryeelo reerkooda. Asaga waxa uu bilaabay in uu magaalada gudaheeda ka raadsado shaqo.

Muddo badan ayaa uu raadinayey shaqada, laakiin ma uu san helin shaqo. Sidaas darteed aabbihiis waxaa uu ku waaniyey asaga in uu ka raadsado shaqo magaalo kale, taas oo u jirtay sideed km. Maalin walba waxaa uu ku aadi jiray lug goor hore, wuxuuna soo laaban jiray goor danbe oo fiid ah. Sidaas darteed waxa uu raadinayey shaqada saddex bilood in ka badan, laakiin nasiib xumo ma uu san helin shaqo. Maalin maalmaha ka mid ah mar uu ku soo laabanayey guriga, ayaa waxa uu fariistay geed hoostiisa si uu u nasto. Waxa uu bilaabay in uu fakaro waxa uuna yiri: “waa maxay nasiib xumadaani”? Waxa uu yiri: saddexdii bilood ee ugu dambaysay waxa aan raadinayey shaqo, waana ku guul daraystay. Dhab ahaantii waxa aan ka murugaysanahay sida adag ee aabbahay ugu shaqaynayo reerka, asaga oo ah da’daas. Allaw waxa aan kaa baryayaa in aad ii sahasho in aan helo shaqo si aan u caawiyo, duq aabbahay ah iyo qoyskeenna.

Markii uu nastay wiilkii 10-15 daqiiqo waxaa uu bilaabay socod. Waxaa uu si dhaqso ah u socday 1 km waqtigaas oo uu arkay boorso yar oo tiilay dhinaca jidka. Ka dib markii uu xaqiiqsaday in uu dhinaciisa qofna joogin, ayaa uu qaataw boorsadii waxa uuna u qaataw dhinaca hawdka si uu u arko wixii ku jiray. Markii uu furay boorsadii, waxaa uu la yaabay lacagta isku xiran ee uu ka dhex helay iyo waraaqo kale oo ku jiray.

Waxaa uu bilaabay tirintii lacagta. Waxaa uu la yaabay lacagta uu helay oo ahayd \$ 5000 (dollar). Lacagtaas badan aad ayaa uu ugu farxay. Lacagtii waxa uu ku celiyey boorsadii, si dhaqso ahna waa uu u socday. Ka dib gaaritaankii guriga, waxaa uu aabbihiis u sheegay sida uu u helay boorsada iyo wixii ku jiray. Waxaa uu wiilkii aabihiis ku yiri: waxa aan ku bilaabaynaa dukaan yar lacagtaan.

Waxaan ku noolaanaynaa nolol fiican.

Markii uu aabbihiis ka maqlay warkaas waxaa uu ku yiri: “wiilkeygii qaaliga ah ee Cali, tani ma ahan lacagteennii, xaqna uma lehin in aan haysanno. Ma dareemi kartaa sida ninkii lahaa uu uga xun yahay lacagta ka dhuntay, Cali waxa uu yiri, haa aabbe. Anigu waxa aan ka helay lacagtan jidka mana ka soo xadin qofna, tan kale ma jiro qof I arkaayey markii aan qaadayey boorsada. Waana waayey cid aan ku celiyo lacagtaas. Markii uu maqlay aabbihiis, cod gaaban waxaa uu yiri “wiilkaygiiyow, waxa aad leedahay qofna ima arkayn markii aan qaadayey boorsada, laakiin ma hilmaantay in uu Alle (SW) ku arkaayey. Sidaas darteed lacagtaan celi adiga oo aan daahin maadaama aad warqadaha lacagta la socday ka heshay ninka leh cinwaankiisa”. Wiilkii waxa uu yiri: “waayahay Aabbe waa aqbalay waana run in Alle (SW) arkayo waxa aan samaynayo.

Maalintii xigtay waxaa uu aaday wiilkii ninkii lahaa boorsada asaga oo ku yiri: boorsadaan shalay ayaa aan hclay, fadlan tiri lacagtaada. Ninkii waxa uu aad u jeclaystay daacadnimada Cali. Markaas waxa uu siiyey \$500 (dollar) oo abaal marin ah. Cali waa uu diiday in uu qaato lacagtaas, laakiin waxa uu ku yiri: “waxa aan six un ugu baahanahay shaqo. Wuxuu aad ugu farxi lahaa in aad i siiso shaqo, taas oo iiga siican in aan qaato lacagtan. Ninka lacagta ka luntay waxa uu lahaa warshad weyn. Sidaas darteed waxa uu si dhakhso ah wiilkii ku siiyey shaqo mushahar fiican leh. “Cali muddo badan ayaa uu ka shaqaynaayey warshadaas, waxa uuna ka helay dhaqaale badan oo reerkii iyo aabbihiiba anfacday, waxayna ku noolaayeen farxad iyo rayn rayn.

Qaybta 1-aad: Goobo geli jawaabta saxda ah

(30-dhibcood)

1. Odaygii daacadda ahaa wuxuu la noolaa:

- b. xaaskiisa, 3 wiil iyo gabadh uu dhalay
- t. xaaskiisa, 2 wiil iyo gabadh
- j. xaaskiisa, 1 wiil iyo gabadh
- x. xaaskiisa, iyo gabadh

2. Odaygu wuxuu ahaa:

- b. nin taajir ah
- t. nin sabool ah
- j. nin caro badan
- x. nin shaqo badan

3. Gdaygu waxa uu wiilkiisa ku waaniyey in uu shaqo u raadsado:

- b. magaalo u jirta 7 km
- t. magaalo u jirta 6 km
- j. magaalo u jirta 5 km
- x. magaalo u jirta 8 km

4. Cali wuxuu shaqo raadinaayey:

- b. muddo dhan 5 bilood
- t. muddo dhan 6 bilood
- j. muddo dhan 3 bilood
- x. muddo dhan 2 bilood

5. Cali waxa uu nasanaayey muddo dhan:

- b. 10-5 daqiiqo
- t. 10-16 daqiiqo
- j. 10-20 daqiiqo
- x. 10-14 daqiiqo

6. Cali wuxuu arkay intii uu ku socday jidka:

- b. sanduuq yar oo jidka yaala
- t. boorso yar oo jidka taala
- j. ubbo yar oo jidka taala
- x. shaati yar oo jidka yaala

7. Cali xawaarihi u ku socday waxa uu ahaa:

- b. 2 km
- t. 1 km
- j. 3 km
- x. 4 km

8. Cali wuxuu la yaabiy lacagta uu helaayo oo ahayd:

- b. \$10.000 (doolar)
- t. \$8.000 (doolar)
- j. \$4.000 (doolar)
- x. \$500 (doolar)

9. Wiilku waxa uu aabbihiis ku yiri:

- b. lacagta geel ayaa aan ku gadanaya
- t. lacagta gaari ayaa aan ku gadanaya
- j. lacagta dukaan ayaa aan ku furanaya
- x. lacagta ari ayaa aan ku gadanaya

10. Daacadnimada Cali waxa uu ku kasbaday:

- b. in la siiyo abaalmarin dhan \$400 (doolar)
- t. in la siiyo abaalmarin dhan \$300 (doolar)
- j. in la siiyo abaalmarin dhan \$200 (doolar)
- x. in la siiyo abaalmarin dhan \$500 (doolar)

Qaybta 2-aad: Maanso iyo Maahmaahyo

(20-dhibcood)

B. Maanso

- 1. Sharax kooban ka bixi tuducyada hoos ku qoran:
- b. Beri baa dadkuba qaawanaa, dibad ku noolaaye

.....
.....
.....

- t. Innagiyo nin dahab sheegtayoo qubaya doolaarka

.....
.....
.....
.....

T. Maahmaahyo

- 1. Sharax kooban ka bixi maahmaahyadan soo socda
- b. Allahayow aqoon darro ha nagu cadaabin, eexna ha nooga tagin

.....
.....
.....
.....

t. Habar fadhida legdini wax uga fudud

.....
.....
.....
.....
.....

Qaybta 3-aad: Naxwe

(10-dhibcood)

B. Ka soo saar weerahan falkabyada ku jira:

1. Xoog baa ay u qaylisay .....
2. Halkan baa aannu fariisanna.....
3. Si xun baa Cumar u hadlay.....
4. Aad baa inanku u ordi hayay mar kii uu dhacay.

.....
.....
.....
.....
.....

T. Geli meesha ay ku haboonyihiiin xiriiriyayaasha kala ah (waa, laakiin, baa, iyo)

1. Biyuhu.....halbawlaho nolosha dunida.
2. Cunto aad u badan.....Cali loo keenay.
3. Muddo badan baa uu Cali raadinaayay shaqada.....ma uu san helin.
4. Cali.....Cabdi waxa ay wada shaqeeyaan wasaaradda waxbarashada iyo barbaarinta.

Qaybta 4-aad: Hees-hawleedyo iyo Ereyo:

(25-dhibcood)

B. Heeso-hawleedyo

Qor hees-hawleedyo ku saabsan mawduucyadan hoos ku qoran:

1. Geela: (4-dhibcood)

.....
.....
.....
.....

2. Lo'da: (3-dhibcood)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

SOM EXAMS

Ministry of Education Examinations

Form 4 Secondary Examination
Somali Language Exam May/June 2016

3. Salsalka awrta: (3-dhibcood)

.....
.....
.....

T. Ereyo:

- Ku hor qor ereyadan macluumaad: (5-dhibcood)

1. Harag:.....
2. Mukulaal:.....
3. Taajir:.....
4. Jid:.....
5. Gaajo:.....

- J. Ku hor qor ereyadan lidkooda (5-dhibcood)

1. Abaar.....
2. Iftiin.....
3. Murugo.....
4. Weyd.....
5. Habaar.....

- X. Isla doono ereyda uu xiriirku ka dhexceyo (5-dhibcood)

1. Wiil _____ b) biyo dhac
2. Cadaalad _____ t) macaluul

3. Waraab _____ j) xasiloon

4. Nabad _____ x) xaq-soor

5. Abaar _____ kh) waalid

Qaybta 5-aad: Curis

(15-dhibcood)

Ka dooro mawduucyadan mid ka mid ah, kana qor ugu yaraan curis ka kooban (100).

1. Faa'iidada biyaha
  2. Asluubta hadalka

SHAAW PRINT

Dhammaad